

Správa z aktivity

Názov aktivity:	Účast' na konferencii AGASI 2024 – Poľnohospodárstvo ako aktér sociálnej inklúzie
Termín realizácie:	17.10.2024, 9:00 – 14:45
Miesto realizácie:	Výskumné centrum Agrobiotech, SPU v Nitre (s možnosťou účasti aj online)
Cieľ aktivity:	networking, získanie náhľadu do problematiky sociálneho poľnohospodárstva
Účastníci za IZPi:	Ing. Mária Šášiková, PhD.
Prílohy:	Pozvánka, fotodokumentácia

Priebeh: Drahoslav Lančarič, prorektor SPU, privítal účastníkov konferencie AGASI a zdôraznil dôležitosť témy sociálneho poľnohospodárstva. Následne, Kristína Gendová Ruzsíková zo Stálej misie SR pri OECD, predstavila činnosti OECD so sídlom v Paríži, kde pôsobí. **Zdôraznila, že od júla má OECD zdarma prístupné online všetky výstupy a publikácie**, ktoré možno o.i. využiť aj na študijné účely.

V ďalšom priebehu podujatia sa zúčastneným prihovoril starosta obce Bánov, Miloš Rybár. Vo svojom vstupe hovoril o tom, ako študenti môžu priniesť do obce nový náhľad vo forme co-dizajnu. Obec Bánov mala dobrú skúsenosť so študentami v rámci aktivity medzinárodného projektu, v ktorom bola zapojená SPU. Študenti mali v rámci návštevy obce k dispozícii všetky rozvojové materiály o obci. Študenti mali možnosť prezrieť si obecné budovy a každá skupina študentov v rámci co-dizajnu riešila nejakú oblasť života v obci. Na druhý deň prezentovali študenti inováciu/víziu pre obec a jej ďalšie fungovanie. Starosta sa vyjadril, že minimálne 5 študentských nápadov plánujú zrealizovať v období 2025 – 2030.

V rámci prvého panelu, venovanému eko-sociálnemu poľnohospodárstvu, vystúpili: Miloslav Kováč (OZ Druživa), Jan Moudrý (Johočeská univerzita v Českých Budějovicích), Lucia Baľák Lukášová (OZ PedaVita) a Milan Jurky (Myncova farma, Vasil'ov). Lucia Baľák sa vyjadrila v rámci panela o absentujúcej agrárnej politike Slovenska. Milan Jurky je farmárom, ktorý robí regeneratívne poľnohospodárstvo a v rámci spolupráce s ASYF organizuje tiež aktivity pre deti na farme, deť detí a podobne. Jan Moudrý v rámci panela konštatoval, že v podmienkach ČR sa sociálnemu poľnohospodárstvu venujú skôr menšie farmy. Debata v rámci tohto panelu sa týkala prevažne otázok vyčerpania pôdy, rozvoja vidieka, ktorý podľa zúčastnených nemôže stáť len na farmároch. Zúčastnení sa zhodli na dôležitosti medzirezortnosti v rámci riešenia tejto problematiky, potreby integrácie a vytvárania vzťahu k pôde už od detského veku.

Druhý panel bol venovaný financovaniu sociálneho poľnohospodárstva. Facilitátorom tohto panelu bol Milan Vaňo (MPSVR SR). Témami druhého panela boli najmä: limitácie pomoci de minimis, financovanie cez PPA, financovanie MAS. Debatovalo sa ďalej o úveroch, začatí podnikania a o prekleňovacích úveroch pre farmárov. Zákon o sociálnej ekonomike určuje štatút registrovaného sociálneho podniku. Tomáš Chovanec (Asociace sociálního zemědělství) sa **dotkol problematiky biznis poradenstva pre poľnohospodárov** (napr. ako začať podnikat', na čo všetko je potrebné pamätať...). Spomenul, že nevie, aká je situácia na Slovensku, ale že toto by potrebovali v podmienkach ČR na **rozvoj farmárskych podnikateľských zručností**. Lucia Bárdošová (MPSVR SR) sa dotkla otázky sociálneho podniku (mohol by byť v SP SPP zvýhodnený napr. bodovým zvýhodnením). Stanislav Plevák (Slovenská sporiteľňa) spomenul rizikový kapitál SLSP – tzv. Seed starter a ďalšie relevantné produkty banky smerom k farmárom. Koncom panela poznamenal facilitátor panela, že by si prial na budúci rok aj zástupcov MPRV SR v rámci tohto panela.

Tretí panel bol venovaný sociálnym službám a sociálnej práci. Panel moderovala Danko Moravčíková (SPU v Nitre). Išlo o široko tematicky postavený panel, ktorý o.i. ponímal o pracovníkoch v sociálnych službách, canisterapii, hypoterapii, záhradnej terapii, agroturistike pre nízkoprijemné rodiny a širokej

palette sociálnych pracovníkov, ktorí nepracujú len v poľnohospodárstve, ale aj na súdoch, v školstve, naprieč všetkými sektormi.

Posledný panel podujatia bol venovaný sociálnemu a zelenému obstarávaniu. Debatovalo sa o verejnom obstarávaní a kritériách mimo najnižšej ceny. Zúčastnení sa zhodli, že je potrebné nastoliť aj iné kritériá okrem najnižšej ceny, nakoľko najnižšia cena nie je zárukou kvality. Takto realizovalo VO aj mesto NR. Vo VO mesta síce stále prevláda kritérium najnižšej ceny, ale začína sa prihliadať aj na iné kritériá. Zástupca Mesta Nitra, Viktor Moravec spomenul, že až z 80% sa v podmienkach Mesta Nitra súťažia na mestskom úrade stavebné práce, kde nedáva zmysel, aby cena bola jediným kritériom VO, nakoľko častokrát rozhodujú iné potrebné veci – skúsenosť firmy s realizáciou obdobných zákaziek, materiály, kvalita vykonanej práce a iné. Martin Kutálek (Agro-sociálny podnik, Tajná) sa vyjadril k fungovaniu agrosociálneho podniku. Spomenul, že majú certifikát bioproduktie a produkujú biomušty. Spomenul mimoriadny význam spravodlivej ceny, aj v procesoch VO.

Záver aktivity: Ide o problematiku, ktorá by sa mala naďalej rozvíjať aj mimo Zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch. Sociálne poľnohospodárstvo je však v prostredí slovenského vidieka aj slovenskej spoločnosti stále novinkou. Chce obohatiť vlastnú poľnohospodársku produkciu o starostlivosť o druhých ľudí, ktorí to bez pomoci ostatných dokážu len ťažko, preto danú problematiku vnímame za mimoriadne dôležitú. Počas podujatia zároveň prebehli viaceré networkingové stretnutia CJ AKIS (s SPU Nitra, RC MIRRI Nitra, MPSVR SR, MPRV SR).

Vypracoval: Ing. Mária Šášiková, PhD.

dňa: 22.10.2024